

Vaativuusluokka	RAKENUSSUUNNITTELIJAN KELPOISUUSVAATIMUKSET		RAKENUSSUUNNITTELUKÄYTÄVÄN VAATIVUUS
	Koulutus ja kokemus ⁽¹⁾⁽²⁾	Opintopisteet	
Vähäinen (Vä)	Riittävä osaaminen		<p>Yksikerroksinen ja kooltaan pieni, muuhun käyttöön kuin asumiseen tai työntekoon tarkoitettu eikä rakennuksen ympäristöstä tai rakennuspaikasta aiheudu suunnittelulle erityisiä vaatimuksia</p> <ul style="list-style-type: none"> - enintään 25 m² - esimerkiksi vaja, liiteri, pieni katos <p>Rakennusjärjestys saattaa vapauttaa luvanvaraisuudesta</p> <p>Korjaus- ja muutostyö on yksinkertainen ylläpitokorjaus.</p>
Tavanomainen (T)	<p>Teknikko (rakennusmestari) tekniikan kandidaatti (180 op)</p> <p>sisätilan korjaus- ja muutostyöt muotoilijan (AMK) tutkinto</p> <p>ja</p> <p>3 v. avustamista vähintään tavanomaisissa suunnittelutehtävissä</p> <p>korjaus- ja muutostyön suunnittelijalla em. kokemuksesta vähintään puolet korjaus- ja muutostöiden suunnittelutehtävistä</p>	<p>Rakennussuunnitteluun ja rakentamisen tekniikkaan liittyviä opintoja vähintään 90 op, joihin kuuluu seuraavien (tai vastaavien) alojen opintosuorituksia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • asuntosuunnittelu • rakennusoppi ja rakennetekniikka • rakennuksen tekniset järjestelmät <p>Sisätilan korjaus- ja muutostyössä tilasuunnitteluun ja sisustusarkkitehtuuriin liittyviä opintoja vähintään 90 op</p>	<p>Rakennus on yksi- tai kaksikerroksinen ja kooltaan pienehkö, arkkitehtonisilta, teknisiltä ja toiminnallisilta vaatimuksiltaan tavanomainen eikä rakennuksen ympäristöstä tai rakennuspaikasta aiheudu suunnittelulle erityisiä vaatimuksia.</p> <p>Taajaman tai asemakaava-alueen ulkopuolelle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ei erityisiä vaatimuksia suunnittelulle • Omakotitalo tai paritalo, kun ympäristössä ei erityisiä vaatimuksia • Teollisuus-, varasto- tai maatalousrakennus • Vapaa-ajan rakennus • 1-2 kerrosta, kellari, ullakko • kokonaisalaltaan noin 300 m² <p>Korjaus- ja muutostyössä:</p> <p>Em. rakennusten lisäksi sisätilojen korjaus- ja muutostyöt, joihin ei liity arkkitehtuuriin, turvallisuuteen tai terveellisyteen vaikuttavia rakennuksen perusratkaisusta poikkeavia muutoksia</p> <ul style="list-style-type: none"> • säilytettäväksi määrätyissä ei saa miltään osin vaikuttaa ominaispiirteisiin
Vaativa (V)	<p>Arkkitehti, rakennussuunnittelun ylempi AMK, rakennusarkkitehti AMK, rakennusarkkitehti</p> <p>Sisätilan korjaus- ja muutostyö taiteen maisteri, sisustusarkkitehti</p> <p>ja</p> <p>4 v. tavanomaisia suunnittelutehtäviä + 2 v. avustamista vaativissa suunnittelutehtävissä</p> <p>Korjaus- ja muutostyön suunnittelijalla em. kokemuksesta vähintään 2 vuotta on korjaus- ja muutostöiden suunnittelutehtävistä.</p>	<p>Rakennussuunnitteluun ja arkkitehtuuriin liittyviä opintoja vähintään 120 op, joihin kuuluu seuraavien (tai vastaavien) alojen opintosuorituksia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arkkitehtuurin historia ja teoria • julkisten ja palvelurakennusten suunnittelu • rakennusoppi ja rakennetekniikka • asuntosuunnittelu <p>Korjaus- ja muutostöissä tilasuunnitteluun ja sisustusarkkitehtuuriin liittyviä opintoja vähintään 120 op.</p>	<p>Taajama- ja asemakaava-alueella</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arkkitehtonisia vaatimuksia, ympäristöllisiä vaatimuksia, toiminnallisia vaatimuksia, teknisiä vaatimuksia • Poikkeamiset määräyksistä • Pks-alueella pientaloista alkaen pääosa rakentamisesta • tuotanto- ja varistorakennukset ympäristössä, joka ei aseta erityisiä vaatimuksia <p>Korjaus- ja muutostöissä</p> <p>vähäiset korjaus- ja muutostyöt suojellussa rakennuskannassa ja ympäristössä, kun eivät miltään osin vaikuta suojeltuihin tai muihin olennaisiin ominaispiirteisiin.</p> <p>Myös esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pääkäyttötarkoituksen muutos tavanomaisessa rakennuskannassa -asuinkerrostalon peruskorjaus, jossa vähäisiä julkisivumuutoksia -toimistorakennuksen muutos, jossa tilajaon muutoksia ja vähäisiä julkisivumuutoksia

	<p>Kokemuksen laadun tulee vastata suunnittelutehtävää.</p>		
Vaativa + (V+)	<p>Kuten ed., mutta 6 v. avustamista vaativissa suunnittelutehtävissä siten, että vähintään yhdessä hankkeessa vähintään V-vaativuusluokan rakennussuunnittelutehtävien vastuullisena rakennussuunnittelijana.</p> <p>Korjaus- ja muutostyön suunnittelijalla em. kokemuksesta vähintään 3 vuotta on korjaus- ja muutostöiden suunnittelutehtävistä siten, että vähintään yhdessä hankkeessa vähintään V-vaativuusluokan korjausrakennussuunnittelutehtävien vastuullisena rakennussuunnittelijana.</p> <p>Kokemuksen laadun tulee vastata suunnittelutehtävää</p>	<p>Kuten ed.,</p>	<p>- asuinkerrostalot - townhouse-tyyppiset pientalot - koulu- ja päiväkotihankkeet - urheiluhallit, urheilu- ja liikuntarakennukset - liike- ja toimistotalot - hoitolaitokset ja majoitusrakennukset</p> <p>Korjaus- ja muutostyöt suojellussa tai muutoin arvokkaassa rakennuksessa, kun niillä on vähäisessäkin määrin vaikutusta suojeluarvoihin (sr-1, sr-2, so, ark, /s) tai rakennuksen ominaispiirteisiin</p> <p>-ullakkorakentaminen -merkittävät pääkäyttötarkoituksen muutokset -asungerostalon peruskorjaus, johon liittyy merkittäviä tila- ja julkisivumuutoksia -toimistorakennuksen muutos, johon liittyy sekä tilajaon että julkisivujen merkittäviä muutoksia</p>
Poikkeuksellisen vaativa (PV)	<p>Arkitehti, rakennussuunnittelun ylempi AMK</p> <p>ja 6 v. vaativia suunnittelutehtäviä joista vähintään yhdessä hankkeessa vähintään V+ -vaativuusluokan suunnittelutehtävien vastuullisena rakennussuunnittelijana</p> <p>korjaus- ja muutostyön suunnittelijalla edellä mainitusta kokemuksesta vähintään kolme vuotta korjausrakentamisen</p>	<p>Rakennussuunnittelun ja arkkitehtuurin opintoja vähintään 150 op, joihin kuuluu seuraavien (tai vastaavien) alojen opintosuorituksia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • arkkitehtuurin historia ja teoria • julkisten ja palvelurakennusten suunnittelu • rakennusoppi ja rakennetekniikka • asuntosuunnittelu 	<p>Maakunnallisesti merkittävät, vaativiin käyttötarkoituksiin, vaativille käyttäjäryhmille suunniteltavat, harvoin toteutettavat tai poikkeuksellisen suuret rakennukset</p> <p>-yli 16-kerroksinen -rakennussuojeluvaatimuksia -ympäristövaatimuksia -vaativat tekniset ratkaisut</p> <p>Korjaus- ja muutostyöt merkittävässä rakennuksessa kuten kulttuurirakennuksen peruskorjauksessa ja laajennuksessa.</p> <p><u>Ympäristöstä</u> (esim. suojeltu tai muutoin arvokas, näkyvä) aiheutuu poikkeuksellisia vaatimuksia, kuten: -rakennuksen laajennus kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä -ikkunoihin, ulkoseinäateriaaleihin tai kattomuotoon liittyvä korjaus- tai muutostyö kaupunkikuvallisesti</p>

	<p>suunnittelutehtävistä, joista vähintään yhdessä hankkeessa vähintään V+ - vaatavuusluokan korjausrakennussuunnittelutehtävien vastuullisena rakennussuunnittelijana.</p> <p>Kokemuksen laadun tulee vastata suunnittelutehtävää.</p>		<p>arvokkaassa ympäristössä.</p> <p><u>Pääkäyttötarkoituksen tai muu teknisesti tai toiminnallisesti merkittävä muutos</u>, jolla olennainen vaikutus arkkitehtonisiin ratkaisuihin, esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -teollisuusrakennuksesta konserttitila -koerakentamiseen verrattava muutostyö <p><u>Suojeltuihin</u> ominaispiirteisiin olennaista vaikutusta, esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> -peruskorjaus rakennuksessa, jonka sisätilat suojeltu -linjasaneeraus, hissit, kun porrashuone suojeltu -ullakkorakentaminen tai muu lisärakentaminen, kun julkisivut suojellut tai arkkitehtonisesti tai kaupunkikuvallisesti näkyvät ja merkittävät. <p>Suojelutaso esim. RKY, sr-1, sr-2, so, ark, /s, DOCOMOMO.</p>
--	---	--	--

Rakentamisen suunnittelutehtävien vaatavuusluokista on säädetty **maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL)** ja valtioneuvoston asetuksessa. Suunnittelijoiden kelpoisuudesta on säädetty **maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL)**.

Ympäristöministeriö on lisäksi antanut **suunnittelutehtävien vaatavuusluokkia ja suunnittelijoiden kelpoisuutta** koskevat ohjeet.

Tähän lomakkeeseen on koottu otteita säädöksistä ja ympäristöministeriön ohjeista sekä rakennusvalvonnan tulkinnoista yhtenäisten käytäntöjen tukemiseksi. Taulukkoa soveltavan on tunnettava täsmällisesti vaatavuusluokitusta ja kelpoisuutta koskeva säädös.

Musta teksti = säännökset (MRL tai asetus),

sininen teksti = ympäristöministeriön ohje,

vihreä teksti = rakennusvalvonnan tulkinta.

Säädökset ovat velvoittavia.

Ympäristöministeriön ohjeet ja rakennusvalvonnan tulkinnat ovat yhtenäistä tulkintaa tukevia ohjeita, joista voidaan perustellusta syystä poiketa.

Vaativa+

on vaativan luokan osa, jota voi käyttää apuna arvioitaessa kohdekohtaisia suunnittelutehtäviä ja suunnittelijoita.

Työkokemuksessa otetaan huomioon pääsääntöisesti kotimaassa tehty työmäärä ja –laatu.

(1) Vähimmäiskoulutusvaatimus.

(2) yli 50 %:a kokemuksesta on hankittu tutkinnon suorittamisen jälkeen (poikkeuksellisen vaativissa suunnittelutehtävissä 100 %). Ennen tutkinnon suorittamista hankittuna kokemuksena voidaan ottaa huomioon kokemus, joka on hankittu sen jälkeen kun kyseessä olevan tehtävän vaadittavat opinnot on suoritettu.

Opintopiste ja opintoviikko ovat erikokoiset; 1 opintoviikko = 40 tuntia, 1 opintopiste = 27 tuntia (kerroin n. 1,5)

Ulkomainen tutkinto

Ulkomailla suoritettujen korkeakoulututkintojen osalta päätöksen tutkinnon tason rinnastamisesta esimerkiksi alempaan tai ylempään korkeakoulututkintoon tekee Opetushallitus tai vastaava ko. valtion viranomainen. On huomattava, että Opetushallituksen päätöksessä ei oteta kantaa tutkinnon alan tai sisällön vastaavuuteen.

Huomattavaa:

- **kun tutkinto on Euroopan ulkopuolelta, on rakennusvalvontaviranomaisen varmistettava tutkinnon sisältö**
- **osa eurooppalaisista tutkinnoista on notifioituja, jolloin sisällön vastaavuus on ammattipätevyysdirektiivin mukainen ja hakija voi todeta asian viittaamalla otteeseen ko. direktiivistä:**
<https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/36>
- **osaa eurooppalaisista tutkinnoista ei ole notifioitu, mikä on todennettavissa em. asiakirjoista. Rakennusvalvontaviranomaisen on varmistettava tutkinnon sisällön vastaavuus.**

Hakijan on toimitettava asiakirjat, joiden perusteella tutkinnon sisältö on arvioitavissa.

FISE on apuna, sillä pätevyyttä arvioitaessa tarkistetaan koulutuksen taso ja tutkinnon sisältö.

SAFA on apuna, sillä jäsenyyden hyväksymisessä tarkistetaan koulutuksen sisältö ja taso (vuodesta 2009 alkaen)